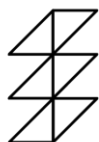
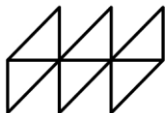

PLA DE TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT CENTRE D'ESTUDIS DEMOGRÀFICS

Bellaterra, 14 de març de 2025

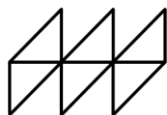

CED
*Centre d'Estudis
Demogràfics*

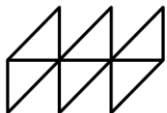
PROCEDIMENT P04.1
Gestió de transferència de coneixement

Revisió 4 (1)
14 de març de 2025

ÍNDEX

0.- Presentació	5
1.- Introducció	6
2.- Missió i visió.....	7
3.- Objectius generals.....	7
4.- Objectius específics	8
5.- Accions	8
6.- Recursos	11
6.1.- Responsables	12
6.2.- Indicadors	12
Annexos:	
1.- Full de serveis de transferència	15
2.- Full de ruta per a l'elaboració d'un Itinerari de Valorització	17
3.- Procés de Transferència al Centre d'Estudis Demogràfics	25

CED
*Centre d'Estudis
Demogràfics*

PROCEDIMENT P04.1
Gestió de transferència de coneixement

Revisió 4 (1)
14 de març de 2025

PLA DE TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENT DEL CED

PRESENTACIÓ

En aquest document es presenta la revisió del Pla de Transferència de Coneixement del Centre d'Estudis Demogràfics (CED). Es concep com un pla dissenyat per a alinear estratègicament a la institució amb els nous paradigmes de la Ciència Oberta.

El CED està compromès socialment i per aquest motiu aporta coneixement obert. És un ecosistema relacional format per estudiants, alumni, professorat, personal investigador, professionals de gestió i col·laboradors, amb musculatura multidisciplinària-internacional i capacitat de generar projectes amb impacte social. Els seus instruments són diversos: els treballs de final de mestratge, les tesis doctorals, la recerca bàsica i aplicada o la generació de plataformes i bases de dades, constitueixen un espai de coneixement que es retroalimenta i creix exponencialment.

L'objectiu central d'aquest pla és reforçar la tradicional missió del Centre d'Estudis Demogràfics (CED) de resposta a les necessitats de les administracions públiques i agents socials, per a continuar fent servei a un entorn dinàmic i en constant evolució, assegurant que pugui aprofitar les oportunitats emergents i superar els desafiaments socials inherents aportant solucions. Igual que en anteriors plans, la recerca, la formació i la transferència de coneixement continuen sent pilars fonamentals de la institució, directament vinculats a una recerca i formació d'excel·lència i al desenvolupament socioeconòmic del nostre entorn.

Les activitats de transferència del CED estan orientades a donar resposta a les demandes de la societat, dins dels principals àmbits de transferència de coneixement en ciències socials i humanitats:

- Projectes de recerca
- Docència i formació
- Assessorament, assistència tècnica i consultoria

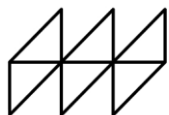
La motivació

El present Pla de Transferència de Coneixement respon a la necessitat de revisar i renovar l'anterior Pla, que data de 2017. Partint d'aquell document, el concepte i la idea de transferència s'actualitzen i es proposen noves accions, consolidant el compromís inicial de constitució del CED: el servei a la societat en base a un bon coneixement de la població.

L'actuació s'enquadra, també, dins del procés d'actualització dels procediments del Sistema de Qualitat del CED i de la renovació periòdica del segell d'excel·lència en recursos humans "hr" que atorga la Comissió Europea.

L'objectiu és oferir un document estratègic actualitzat i adaptat a la naturalesa, missió i característiques del CED, proporcionant accions per millorar la relació entre el CED i l'entorn no acadèmic mitjançant els següents canals de transferència:

- Recerca aplicada i bàsica

- Convenis de col·laboració i contractes amb entitats públiques i privades per a la realització de treballs d'investigació
- Consultoria
- Docència i formació

El Pla de Transferència s'adequa i ajusta als objectius del Pla Estratègic del CED, en tant que vertebrava els tres mandats estatutaris del CED:

- Contribuir a un millor coneixement i comprensió de les pautes i tendències de la demografia catalana, especialment en el context espanyol i europeu, a través de la recerca bàsica i l'aplicada.
- Formar especialistes en demografia a partir de programes docents oficials o propis adreçats específicament a professionals.
- Difondre el coneixement generat pel CED en el món acadèmic i institucional, i a la societat en general.

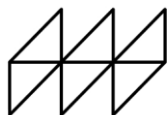
1.- INTRODUCCIÓ

El desenvolupament de nous coneixements científics és vital per al progrés en abordar els problemes i els grans reptes als quals s'enfronta la societat. Avui en dia, els investigadors i investigadores i els grups de recerca en són la clau, estan més presents en la societat i cada cop són més conscients que més enllà de l'acadèmia hi ha coneixements i comprensió que cal incorporar al procés de recerca per permetre millores socials, econòmiques i culturals.

La velocitat de canvi en la societat, així com la varietat i la diversificació dels llocs de creació de coneixement fora de l'acadèmia, empenyen a incorporar un enfocament més permeable a les metodologies de recerca. Així, es genera un espai propici per a reunir a diferents grups de tots els sectors de la societat, per a la qual els beneficis poden esdevenir considerables quan s'estableixen vincles sòlids entre els resultats de la recerca i la ciutadania.

Si bé el món acadèmic s'ha adaptat al llarg del temps als canvis socials impulsant solucions, mitjançant noves idees i coneixement tàcit, la magnitud i el ritme d'aquests canvis condueixen a reformular les activitats bàsiques de l'acadèmia (l'ensenyament, la recerca i el compromís) amb una visió diferent, educant per a formar ciutadans reflexius i donant respostes positives per ajudar a la societat. En aquest context, l'àmbit de la recerca viu una relació més fluida, més contingent, més permeable i més àmplia amb la societat, precisament per la complexitat, les interaccions i la incertesa del nostre temps. Això suposa una major implicació i reciprocitat actives, un nou propòsit i enfocament de l'activitat acadèmica que passen per la interacció amb tots els actors de la societat, creant un espai d'intercanvi de coneixements i de diàleg més estret sobre com conèixer la realitat dels reptes a afrontar.

En aquest context, i davant aquest repte, és com el CED entén i articula la transferència de coneixement: com el conjunt d'activitats que permeten l'aplicació dels resultats i coneixements generats en el procés investigador en diferents sectors de la societat. Un procés que pot incloure múltiples fórmules d'interacció orientades a generar resultats amb impacte positiu en la societat. Representa el procés de portar la recerca acadèmica a l'àmbit pràctic i aplicat mitjançant una activitat investigadora amb responsabilitat social i col·laborativa. Per tant, es refereix també a la capacitat de traduir i aterrar els resultats científics en solucions concretes que abordin desafiaments i necessitats reals de la societat. En aquest sentit, la transferència de

coneixement podria expressar-se com la via estratègica cap a la consecució de l'impacte social lligada a tot el cicle de vida de generació de coneixement.

Aquesta projecció social ha estat una de les missions centrals de l'activitat del Centre des del seu naixement el 1984. Primer, a partir de convenis i contractes d'investigació amb l'administració pública, donant resposta a les seves sol·licituds d'estudis sociodemogràfics i d'anàlisi de dades. Al llarg dels anys, aquesta vocació s'ha estès gradualment a la pròpia recerca, a la formació i a l'assessorament de l'administració local, de la Generalitat de Catalunya i de l'Estat, així com la consultoria de diferents agències i institucions internacionals (UN, OECD, World Bank, Unicef, WHO, etc.).

2.- MISSIÓ I VISIÓ DE LA UNITAT DE TRANSFERÈNCIA DEL CED

La missió

El nucli principal de la missió de la Unitat de Transferència del CED consisteix en detectar i valoritzar els resultats de recerca bàsica transferibles a tots els actors de la societat, fomentant el diàleg, la col·laboració i la participació entre el CED i la societat per assolir impactes econòmics i socials.

Les principals línies d'actuació estan dirigides a mantenir i preservar la cultura de la transferència de coneixement mitjançant projectes de recerca col·laboratius, convenis de recerca, consultories d'assessorament i serveis propis.

La visió

La recerca del CED és responsable amb la societat i és entesa com una eina al servei de tota la societat per a la seva millora i transformació d'acord amb els reptes que afronta.

La Unitat de Transferència vol ser un referent en l'àmbit de les ciències socials, fomentant un canvi cultural, tant dins com fora de la institució, tot facilitant al personal investigador l'apropament de la seva recerca a les necessitats de la societat tot oferint productes i serveis de qualitat.

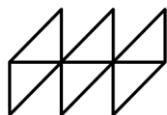
Els valors

Els valors de la Unitat de Transferència s'emmarquen dins dels propis del CED, destacant:

- Compromís i responsabilitat social per aportar solucions als reptes que afronta la societat.
- Integritat ètica i veracitat en les informacions, en les dades i en els processos.
- Excel·lència científica i rigor investigador.
- Cooperació per col·laborar activament amb el conjunt d'entitats i persones interessades (*stakeholders*) i fomentar processos de cocreació i de recerca oberta.

3.- OBJECTIUS GENERALS

La focalització dels resultats de la recerca per donar resposta als reptes de la societat amb compromisos variables, com ara l'alineació amb objectius governamentals i reptes globals, la participació d'actors no acadèmics i els compromisos amb una societat millor.

La transferència de coneixement orientada a l'impacte és una estratègia fonamental per a contribuir a respondre les grans preguntes que es plantegen. La transferència de coneixement és fonamental per a abordar els reptes de la societat. Així, el Pla de Transferència del CED està orientat a vehicular els estudis demogràfics mitjançant la recerca col·laborativa amb voluntat d'impacte i al servei de la societat.

4.- OBJECTIUS ESPECÍFICS

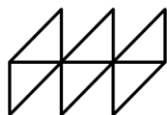
- Fomentar i incrementar la cultura de la transferència orientada a l'impacte.
- Identificar i prioritzar els resultats amb potencial impacte per ser transferits.
- Determinar el valor dels resultats i suport en la seva transferència a la societat.
- Difondre els assoliments i les fites aconseguides en matèria de transferència i incentivació de la divulgació científica per incrementar la visibilitat del CED (col·laboració amb la Unitat de Difusió).
- Promocionar del diàleg entre el personal investigador del CED i les parts interessades, (*stakeholders*), i incentivar la formalització d'acords de col·laboració.
- Acompanyament en les relacions entre la comunitat no acadèmica i el CED.
- Donar suport a l'activitat formativa com a mecanisme de transferència de coneixement, dels mètodes i de les tècniques per a l'estudi de la població, així com de les habilitats pràctiques que es poden aplicar en la societat (col·laboració amb la Unitat de Formació).
- Formació continuada dels membres de la Unitat de Transferència.
- Promoure la interacció i la col·laboració amb altres organismes i unitats dins l'esfera de la transferència de coneixement i del *networking*.
- Sistematitzar la coordinació interna entre les unitats del CED implicades en la transferència: Gerència i les unitats de Difusió, gestió de projectes de recerca, formació i banc de dades.

5.- ACCIONS

Les accions del Pla de Transferència del CED se centren en desenvolupar els principals objectius específics anteriorment esmentats:

Fomentar i incrementar la cultura de la transferència orientada a l'impacte

- Elaborar un programa formatiu en matèria de transferència i selecció de possibles proveïdors. Dinamitzar la missió de transferència entre la comunitat investigadora i proporcionar-los coneixements i eines que afavoreixin la seva connexió amb l'entorn.
- Promoure l'assistència a esdeveniments que permetin conèixer i contactar amb les persones adequades per a la transferència.
- Difondre entre el personal investigador intern les accions i activitats de transferència.
- Assistir i assessorar en la redacció de propostes de recerca col·laborativa i elaboració d'informes.

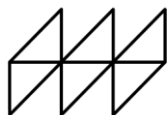
- Supervisar i donar suport en matèria de transferència a projectes de recerca, tant en la fase de sol·licitud com d'implementació.
- Dissenyar i desenvolupar les accions específiques de transferència de coneixement acordades amb agents receptors.
- Donar suport a la transferència de coneixement propi a partir d'activitats de formació reglada i no reglada, mitjançant la mobilitat de personal investigador del CED i altres centres de reconegut prestigi internacional (col·laboració amb la Unitat de Formació).
- Incentivar la participació en convocatòries de projectes orientats a l'impacte social.

Identificació i priorització dels resultats amb potencial impacte per ser transferits

- Identificar els grups de recerca amb capacitat per generacr resultats de recerca transferibles: entrevistes en profunditat amb la finalitat d'identificar demandes i resultats potencialment transferibles, i elaborar itineraris de valorització de transferibilitat dels resultats de recerca esperats.
- Establir accions de suport i acompanyament per atendre les demandes del personal investigador i la connexió amb les parts interessades (*stakeholders*).
- Canalitzar i atendre de forma adequada l'interès del personal investigador en matèria de transferència.

Difusió dels assoliments i fites aconseguides en matèria de transferència i incentivació de la divulgació científica i de la connexió amb l'entorn no acadèmic (col·laboració amb la Unitat de Difusió)

- Difondre els assoliments i fites aconseguides en transferència cap a l'exterior per tal de facilitar encara més la imatge i *marca* CED i generar confiança a l'hora de realitzar recerca col·laborativa o contractada.
- Divulgar els assoliments i casos d'èxit aconseguits en l'àmbit de la transferència entre el personal investigador del CED. L'objecte és contribuir a despertar i mobilitzar l'interès de la resta dels grups de recerca cap a les accions de transferència.
- Dinamitzar l'ús de xarxes socials per a promoure la divulgació científica i dels resultats fora de l'acadèmia.
- Elaborar indicadors d'activitat en matèria de transferència i divulgació d'aquests entre el públic intern i extern.
- Elaborar una memòria d'activitats de transferència amb la finalitat de ser divulgada a la comunitat acadèmica i no acadèmica.
- Repensar la pàgina web del CED per tal de fer visible la transferència duta a terme i el potencial transferidor de la recerca demogràfica.
- Facilitar la presència en els mitjans de comunicació audiovisuals.
- Donar suport a la projecció externa del Banc de Dades de Població online i la plataforma Explorador Social, com a servei del CED a usuaris externs (coordinació amb les unitats de Gestió de Dades i de Formació).

Facilitar el diàleg entre el personal investigador del CED i les parts interessades (*stakeholders*) i incentivar la formalització d'acords de col·laboració

- Mantenir els contactes establerts anteriorment amb els agents receptors.
- Promoure el diàleg entre el personal investigador i les parts interessades (*stakeholders*) per tal de generar àmbits i espais en els quals es puguin identificar interessos comuns, intercanviar ofertes i demandes a les quals resulti factible oferir respostes, explorar potencials oportunitats de col·laboració, concórrer a projectes, etc.
- Identificar àrees de coneixement prioritàries. Organització d'esdeveniments de partenariat, amb el format més adequat d'acord a les característiques de la recerca. Selecció dels actors externs més alineats amb els àmbits temàtics dels grups de recerca, generant un directori de potencials participants als quals convidar a assistir-hi.

Donar suport a la transferència basada en accions de formació i de mobilitat (coordinació amb les unitats de formació i de gestió de projectes)

- Facilitar la formació en demografia de professionals i tècnics mitjançant la realització de cursos en mètodes i tècniques per a l'estudi de la població.
- Participar en programes de mestratge i postgrau en demografia i àrees de coneixement afins.
- Presentar propostes en les convocatòries de mobilitat de personal investigador i tècnic.

Formació continuada dels membres de la Unitat de Transferència de Coneixement

- Assistència a jornades, seminaris i tallers sobre Transferència de Coneixement.
- Seguiment de cursos especialitzats.
- Formació específica *ad hoc* impartida per especialistes i professionals.
- Participació en les activitats i accions en l'àmbit de la transferència de coneixement de la Institució CERCA.

Promoure la interacció i la col·laboració amb altres organismes i unitats dins l'esfera de la transferència de coneixement

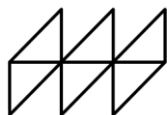
- Mantenir el contacte amb l'Oficina de Transferència de Coneixement i Valorització de la Recerca (OTCVR) de la UAB i altres unitats de transferència de centres de recerca similars al CED, fundacions i institucions públiques de gestió de la recerca.
- Formar part de les comunitats, *livinglabs* i xarxes orientades al *networking*, la innovació, la recerca col·laborativa i els processos de transferència.

Sistematització de la coordinació interna entre les unitats del CED implicades en la transferència

- Desenvolupar un procediment de treball que promogui la comunicació i coordinació de les unitats implicades (Gerència i les unitats de Difusió, Projectes de recerca, Formació i Banc de dades) en matèria de transferència. Des d'aquestes unitats es donarà el recolzament necessari per al disseny i el desenvolupament d'accions específiques de transferència de coneixement d'un projecte, grup, línia o activitat de recerca, tant en les etapes inicials com en les finals de la investigació.

6.- RECURSOS

- *Institució CERCA*. Centres de Recerca de Catalunya
- *ASTP – A World of knowledge Transfer*. ASTP és una plataforma europea d'associacions de professionals en transferència de coneixement (<https://www.astp4kt.eu/>)
- *Col·laboratori Catalunya*. Xarxa formada per administracions, universitats i centres de recerca, empreses i ciutadania.
- *ENLIGHT*. Repository of Good Practices on Research Impact (<https://impact.enlight-eu.org/>)
- *ECIU University*. Aliança de 14 universitats unides per l'objectiu d'impactar. Els estudiants, els professors i els investigadors treballen amb ciutats, comunitats i empreses per resoldre els reptes de la vida real i fomentar el canvi (<https://www.eciu.eu/>)
- *Plataforma Fast Track Impact* (<https://www.fasttrackimpact.com/>). Plataforma proveïdora de recursos basats en l'evidència i la formació per als investigadors que volen generar impacte a partir de la seva recerca.
- *UCD Research and Innovations – University College Dublin* (<https://www.ucd.ie/researchandinnovation/> - <https://www.ucd.ie/research/portal/> - <https://www.ucd.ie/innovation/knowledge-transfer/>). La UCD és una comunitat d'acadèmics que fan descobriments fonamentals amb un impacte real i de gran abast per a les persones i el planeta
- *Ivàlua. Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques*. La seva missió consisteix en promoure la cultura de l'avaluació de polítiques públiques entre les administracions públiques a Catalunya, les entitats sense ànim de lucre que persegueixin finalitats d'interès públic i entre la ciutadania en general.
- Fundació privada Parc de la Recerca de la UAB.
- Propietat intel·lectual. L'octubre de 2012 el Consell de Govern va aprovar la normativa sobre propietat intel·lectual i industrial del CED on es recullen els drets i deures del personal investigador sobre aquesta matèria.
- Sistema de qualitat del CED. Se seguiran els protocols i processos marcats pel Manual del Sistema de Qualitat en l'àmbit de la Transferència de Coneixement.
- Web del CED. La pàgina web del Centre (<http://www.ced.uab.cat>) canalitza la difusió digital de tota l'activitat duta a terme al CED, a més de facilitar informació d'interès demogràfic, accés al banc de dades demogràfiques i al catàleg de la biblioteca.

- Butlletí de divulgació demogràfica “*Perspectives Demogràfiques*”. Aquesta publicació científica, en funcionament des de gener de 2016, té una periodicitat trimestral i està pensada per apropar de forma didàctica els aspectes més rellevants de la demografia a un públic ampli, i que pugui servir d'aplicació tant a l'administració pública com en el món de les empreses i consultories.
- Bases de dades amb informació rellevant per a la gestió de la transferència de coneixement del CED: base de dades de projectes de recerca bàsica i aplicada, base de dades de publicacions, base de dades de participació a congressos i conferències, base de dades de personal, o altres.
- Comunicació i xarxes socials. En estreta relació amb les activitats de difusió del CED (mitjançant la Unitat de Difusió) i en col·laboració amb la Unitat de Comunicació institucional de la UAB, que dona suport en la relació amb els mitjans. Veure el Pla de Difusió per a més detall sobre aquestes accions.
- Butlletí informatiu d'activitats del CED. Aquest butlletí està en funcionament des de novembre de 2006 amb una periodicitat mensual. Informa de les activitats del CED i d'aquelles en què participa el seu personal investigador, i de la seva producció científica.

6.1.- Responsables

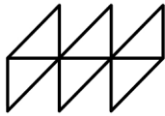
La unitat de Transferència i Ciència Oberta és l'encarregada de dur a terme l'acció de transferència del CED, en alineació i d'acord amb les directrius marcades per la direcció del CED, i sota la supervisió de les direccions adjuntes i la gerència de l'entitat.

El seu cos central està enfocat a identificar i donar valor als resultats de la recerca sobre la societat del coneixement per tal de transferir-los als diferents actors no acadèmics de la societat. No obstant això, la gestió dels convenis i contractes de recerca són competència de la gerència del CED. Així mateix, el funcionament de l'activitat de transferència comporta una estreta col·laboració amb les unitats de Gestió de Projectes, Difusió, Formació i Banc de Dades.

6.2.- Indicadors

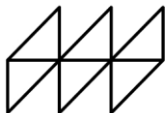
Els resultats obtinguts en matèria de transferència seran quantificats en relació a un seguit d'indicadors:

- Convenis i contractes amb l'Administració i amb entitats públiques i privades.
- Activitats d'assessorament i consultoria.
- Cursos de formació reglada i no reglada impartits.
- Participació en trobades, conferències i seminaris no acadèmics.
- Xerrades, conferències i seminaris divulgatius impartits.
- Membres de comissions de govern.
- Participació com a experts convidats en actes i accions orientades a la millora de la gestió pública i del benestar social.
- Participació en xarxes de la quàdruple hèlix.
- Participació en les convocatòries de mobilitat de personal investigador i tècnic.

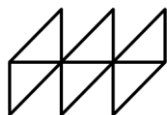

- Estadets de recerca al CED (pre i postdoctorals) i intercanvis amb altres institucions.
- Tesis i treballs de final de mestratge amb valor transferible.
- Consultes a la plataforma *Explorador Social*.
- Usuaris i peticions al Banc de dades del CED.
- Presència als mitjans audiovisuals.
- Publicacions i recursos dissenyats i dirigits a usuaris fora de l'acadèmia.
- Accions de divulgació científica mitjançant les xarxes socials per transmetre el coneixement científic més enllà de la comunitat acadèmica.
- Participació en grups de treball per a l'aplicabilitat dels resultats de la recerca, del coneixement tàcit i dels mètodes i tècniques per a l'estudi de la població.
- Lectors i visualitzacions (o descàrregues) de la publicació trimestral *Perspectives Demogràfiques*.
- Publicacions amb entitats no acadèmiques.

Aquests indicadors hauran de poder ser mesurables en relació a les fites que es marquin per part de la Unitat de Transferència de Coneixement.

ANNEXOS

ANNEX 1.- Full de serveis de transferència

El Full de serveis de transferència de coneixement del Centre d'Estudis Demogràfics (CED) s'ha realitzat atenent a les diferents línies de recerca del CED, i a partir de la identificació de les habilitats expertes dels seus serveis i personal investigador. S'ha elaborat una relació genèrica i descriptiva dels serveis científics i tècnics del CED que la institució pot oferir als agents receptors interessats en temes sociodemogràfics.

La fitxa de serveis de transferència està publicada a la nostra pàgina web a:

<http://www.ced.uab.es/index.php?module=pagesetter&tid=9&filter=menu:eq:250&orderby=ordre&pubcnt=1&menuCED=250>

Serveis científic-tècnics de recerca, assessorament i formació

Previsions i prospectiva demogràfica

- Projeccions de població i estructura per edat a diferents escales territorials.
- Previsions sociodemogràfiques d'evolució futura de la demanda de béns i serveis, públics i privats.
- Projecció de subgrups demogràfics i col·lectius socials.
- Elaboració i assessorament de models de projecció sociodemogràfica per a ús específic d'institucions i empreses.

Anàlisis de base per a la planificació sectorial i territorial

- Informes sociodemogràfics per a la planificació de serveis de salut.
- Informes sociodemogràfics per a la planificació d'equipaments escolars.
- Informes sociodemogràfics per a la planificació en relació amb l'habitatge.
- Creació d'indicadors sociodemogràfics per a sistemes d'informació.

Processament d'informació estadística sociodemogràfica i territorial

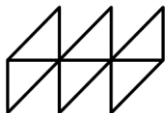
- Creació i gestió de bases de dades sociodemogràfiques a partir de fonts primàries.
- Informes analítics d'enquestes i bases de dades sociodemogràfiques.
- Consultes i assessorament per a la recerca d'informació estadística sociodemogràfica.
- Avaluació de la qualitat de bases de dades estadístiques sociodemogràfiques.
- Disseny, implementació i processament d'enquestes mostrals sociodemogràfiques.
- Realització i explotació d'enquestes qualitatives i entrevistes en profunditat en temes sociodemogràfics.

Elaboració d'informes a mida sobre qüestions poblacionals

- Evolució de les dinàmiques familiars i de la fecunditat.
- Estudis sobre mortalitat i salut.
- Anàlisi del fenomen migratori.
- Informes sobre demografia territorial, habitatge i mobilitat residencial.

Formació i difusió de la informació

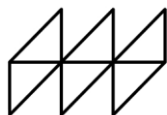
- Seminaris tècnics sobre tractament i ús d'informació demogràfica.
- Cursos a mida sobre mètodes i tècniques per a l'estudi de la població.
- Conferències sobre demografia i població.

CED
*Centre d'Estudis
Demogràfics*

PROCEDIMENT P04.1
Gestió de transferència de coneixement

Revisió 4 (1)
14 de març de 2025

ANNEX 2.- Full de ruta per a l'elaboració d'un Itinerari de Valorització

El full de ruta per a l'elaboració d'un itinerari de valorització del coneixement potencialment transferible d'un projecte, grup, línia o àrea de recerca, implica una primera aproximació mitjançant entrevistes en profunditat que serviran de base i orientaran l'itinerari específic per a canalitzar les pautes més idònies en la transferència de coneixement.

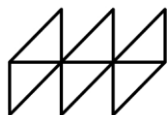
QÜESTIONARI PRELIMINAR

La missió d'aquest qüestionari és que serveixi com a eina en un procés de valorització de resultats o capacitats sorgides de l'activitat investigadora. Concretament, està dissenyat per ser utilitzat com a guia per a la primera entrevista amb el seu grup promotor. Les seves diferents dimensions serviran per a la recollida d'informació dels aspectes clau, en els quals es podrà aprofundir en fases següents d'elaboració de l'itinerari de valorització.

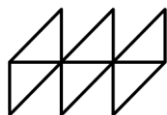
Des del punt de vista de la seva implementació, s'ha de tenir en compte:

- **Dimensions:** atès que no consisteix en un qüestionari "estructurat", s'inclou una petita descripció dels objectius a assolir amb cada grup de qüestions. Tenint en compte les metes de cada grup de preguntes, es poden incloure qüestions no previstes en aquest qüestionari preliminar.
- **Obert:** des del punt de vista de l'etapa del procés de valorització, es considera que un qüestionari obert és més flexible per a la recollida d'informació (incorporant aspectes qualitatius) que en una eina tancada que es podrien perdre. A més, el coneixement expert del personal de transferència que l'executi, podrà ajudar a resoldre dubtes sobre conceptes o els propis objectius d'aquesta activitat. Seria possible crear un qüestionari tancat que complís amb les necessitats d'aquest procés. No obstant això, un qüestionari tancat pot complementar el procés en un punt inicial, però no substitueix una entrevista amb l'equip investigador per aprofundir en la informació preliminar obtinguda.
- **Ordre:** s'ha establert una seqüència lògica de continguts. No obstant això, no és una guia estricta. En funció de la dinàmica de pregunta-resposta es pot anar saltant d'unes dimensions a unes altres en funció de la dinàmica de la conversa. Així mateix, poden existir qüestions per a les que el grup promotor no tingui resposta al moment, i sigui necessari continuar treballant.
- **Etapas:** El qüestionari té com a propòsit ser una primera eina per a la recollida de la informació. Posteriorment, la informació recollida podrà ser complementada amb altres dades extretes d'altres fonts.

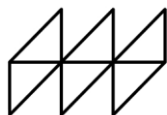
A. Coneixement		
Dimensió	Objectius i aspectes clau	Possibles preguntes
1. Identificació i descripció del tipus de coneixement	Descripció tècnica del resultat, capacitat o coneixement, identificant el tipus de coneixement amb potencial de transferència. I. Coneixement expert (know-how)	- En què consisteix el coneixement, capacitat o resultat transferible?

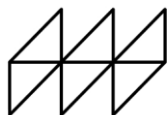
	II. Metodologia o procediment. III. Invenció tècnica / Solució tecnològica IV. Programari, aplicacions, algorismes,... V. Bases de dades VI. Altres.	
2. Origen del coneixement	Contextualització del resultat transferible i detecció d'informació valuosa sobre variables que contrastarem més endavant. Per exemple: - Ens permetrà saber si el coneixement neix de pura curiositat científica o ja neix com a solució a un problema/necessitat propi o aliè, la qual cosa permet simplificar l'ajust al mercat/necessitat i analitzar possibles alternatives de transferència. - També ens podrà oferir informació rellevant sobre autoria i les seves implicacions per a la propietat intel·lectual i/o industrial, detectant possibles conflictes, els projectes clau per a la generació del coneixement, o qüestions a gestionar en el present o en el futur.	- Com s'ha creat aquest coneixement o quin ha estat el seu origen? - S'ha creat com a resposta a una necessitat concreta o com a resultat de l'evolució natural de la investigació sobre els temes científics d'interès per a l'equip investigador? - Qui ha participat en la seva creació - entitats i persones-? - Ha estat en el marc d'algun projecte concret? Hi havia diversos socis dins del projecte? Hi ha algun autor/a no lligat actualment al CED?
3. L'equip promotor	Identificació de l'equip promotor interessat a explorar les oportunitats de transferència. L'equip promotor no necessàriament ha de coincidir amb les persones autores. És convenient conèixer en detall ambdós grups per possibles implicacions en les alternatives d'explotació, atès que en algunes opcions poden ser rellevants.	- Qui són les persones interessades a aprofundir en les oportunitats de valorització d'aquest coneixement? - Hi ha algun membre de l'equip autor que no vulgui participar en el procés de transferència?
B. Proposta de Valor		
Dimensió	Objectius i aspectes clau	Possibles preguntes
1. Problema / Necessitat	Identificació de quina és la necessitat a la qual es dirigeix i quin és el problema concret que resol. Si es poden resoldre diversos problemes més endavant serà necessari identificar si és convenient prioritzar alguns i en funció de quines variables (aportació de valor, interès, necessitat de recursos, senzillesa, competència). Pot donar-se el cas que si el resultat neix del treball científic no orientat a cap necessitat concreta, l'equip científic pugui intuir si és valuós o no, però no conegui la seva aplicació concreta. Això no impedeix treballar en la valorització d'aquest, però probablement l'horitzó temporal de treball serà més ampli, i probablement requerirà més iteracions i fins i tot més desenvolupament orientat.	- Quina necessitat atén la nostra solució? - En què consisteix la necessitat o el problema al qual es dirigeix el nostre coneixement? - És una necessitat puntual o recurrent?
2. Usos i aplicacions	Definició de les potencials aplicacions del coneixement i identificació de com serà usat pels seus potencials usuaris. En aquest punt, interessen tant les aplicacions més evidents com aquelles menys òbvies o més creatives. La prioritització	- Quines són les potencials aplicacions del coneixement? - Com es farà l'ús del coneixement o resultats científics? En forma de

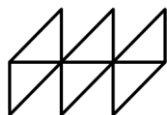
	posterior pot ser evident o no. És convenient tractar de profunditzar en aquests aspectes sobre l'aplicació del coneixement, en la mesura del possible, atès que en moltes ocasions l'equip promotor té molt coneixement tàcit o implícit. Aquesta informació influirà en la possible estratègia de transferència.	serveis, productes o eines? Quin tipus de serveis o productes?
3. Usuaris/ clients/ beneficiaris	Identificar qui poden ser, segons el parer de l'equip promotor, les persones o entitats usuàries, clients o beneficiàries del coneixement aportat. És interessant caracteritzar-los (en la mesura del possible), per posteriorment reflexionar sobre la proposta de valor i com a pas previ (en fases posteriors) a oferir un dimensionament del mercat objectiu i de les seves característiques.	- Qui són els potencials usuaris del coneixement generat? - Els potencials usuaris coincideixen amb la clientela? I amb els beneficiaris? - Quines són les seves característiques: tipus (administració pública, indústria, 3r sector, ciutadania), mida, caràcter públic o privat (amb o sense ànim de lucre), recursos, processos de compra,...? - Com estarien interessats a utilitzar el coneixement aportat?
4. Proposta de valor	L'objectiu d'aquesta pregunta és aproximar-nos a la proposta de valor, és a dir, quina és la seva aportació diferencial (beneficis) a les opcions existents. És un aspecte essencial en qualsevol procés de valorització. Normalment la proposta de valor es pot construir sobre algun/s dels següents tipus: - Cost: Oferir el cost més baix o una excel·lent relació qualitat-preu. - Qualitat: Oferir un producte/servei de major qualitat o abast. - Innovació: Proposar alguna cosa nova i única que no es troba en altres productes. - Rendiment: Emfatitzar el rendiment superior d'un producte/servei. - Personalització: Oferir productes o serveis adaptats a les necessitats específiques del client. - Disseny: Ressaltar un disseny atractiu i funcional. - Marca/Estat: Associar el producte/servei amb una marca prestigiosa o un estatus social (per exemple, on es valori o la independència acadèmica, o el centre estigui molt ben posicionat). - Conveniència: que el producte/servei ofereixi una millor adaptació a les necessitats o a la forma en què l'usuari o client realitza la compra o l'ús del servei. - Reducció de costos: Ajudar el client a estalviar diners a llarg termini. - Reducció de riscos: Minimitzar els riscos que el client podria enfrontar en utilitzar el producte o servei.	- Quina és la nostra proposta de valor? - Per què el nostre potencial usuària utilitzaria el nostre coneixement? Quin és el principal valor que els aportem? - Aquesta proposta de valor és sostenible en el temps? Per què? Som indispensables en el procés de generació de valor o substituïbles?

C. Alternatives existents		
Dimensió	Objectius i aspectes clau	Possibles preguntes
1. Usos actuals	El propòsit d'aquesta fase consisteix en analitzar, no tant com s'utilitzaria la nostra solució, sinó com actualment es resol o no aquesta necessitat. Aquesta informació és útil per validar conceptualment la solidesa de la proposta de valor i per a la configuració d'una possible estratègia d'explotació o transferència.	- Com es resol actualment? Per què la nostra proposta és valuosa en aquesta situació?
2. Solucions i proveïdors alternatius	Identificació i caracterització de les solucions existents alternatives i dels proveïdors que les ofereixen. Això ens aportarà informació per, en fases posteriors del procés, avaluar la mida del mercat i el grau de competitivitat en el mateix.	- Quines són les principals solucions alternatives? - Qui les ofereix? Quines característiques tenen?
3. Punts forts i febles	Primera aproximació a una anàlisi DAFO intern per comparar la nostra solució amb les alternatives. L'objectiu és triple: seguir contrastant la validesa de la proposta de valor, identificar les possibles barreres d'entrada al sector i segmentar i començar a prioritzar usos i usuaris.	- Quines són els principals avantatges i inconvenients de les solucions alternatives detectades?
D. Protecció i maduresa del coneixement		
Dimensió	Objectius i aspectes clau	Possibles preguntes
1. Situació actual i fases pendents	Definició de la situació actual de desenvolupament i en quina mesura la capacitat o el resultat objecte d'anàlisi estan prou madurs per a la seva transferència. En aquests contextos és habitual treballar amb resultats en desenvolupament, però serà important identificar les etapes/fases/temps que resten per poder prestar el servei o implementar una solució que pugui ser sòlida i oferir els resultats. Depenent de les característiques del coneixement, com a suport (encara que no necessàriament i seguint el nostre sentit comú) es poden utilitzar les escales <u>TRL</u>, <u>BRL</u> o <u>CRL</u>.	- Els resultats estan preparats per ser transferits o requereixen fases de desenvolupament i/o validació prèvies? - De forma aproximada, quant de temps o recursos serien necessaris per estar llestos per a la seva transferència? Existeix algun risc rellevant a tenir en compte que pugui bloquejar el desenvolupament del coneixement?
2. Protecció	Identificació dels avenços, si han existit, en termes de l'estratègia de protecció per identificar les opcions disponibles i raonables en termes de propietat intel·lectual o industrial. Per a això, també serà necessari conèixer la situació de difusió del coneixement, identificant si aquest és accessible per a qualsevol persona experta o no. Existeixen alternatives d'explotació que no passen per la protecció i la limitació d'accés al coneixement. No obstant això, orientar-se cap a un model obert o tancat té implicacions de cara a l'estratègia de transferència.	- S'ha analitzat la protecció del coneixement a través de propietat industrial o intel·lectual? S'ha fet o s'està fent algun avenç en aquest sentit? - Quines activitats de difusió (inclosa la científica) s'han realitzat? - A partir de la informació existent en domini públic o accessible, és senzill per a una persona experta utilitzar el

		coneixement generat? - Tenen preferència per alguna estratègia de protecció (oberta o tancada)? És possible combinar-les? - Quines serien les paraules clau que defineixen o són més representatives del coneixement generat?
3. Experiència i casos d'èxit	Detecció de col·laboracions prèvies amb agents no acadèmics lligats al coneixement transferible objecte d'anàlisi. Aquesta variable és especialment interessant, atès que si existeixen serveis recurrents, es pot concloure que hi ha un flux de demandes que acrediten en part el valor aportat. Es pot reflexionar sobre l'estratègia o característiques, però sens dubte és un índex de valor tant del resultat com de l'equip científic que mostra el seu interès i capacitat. La seva existència es valora molt positivament, la seva inexistència no es valora negativament perquè pot deure's a múltiples actors aliens al coneixement o a l'equip promotor. D'altra banda, des del punt de vista de la cerca de nous interessats, es pot ampliar la cerca amb entitats similars a les que actualment estan contractant.	- Han existit altres col·laboracions prèvies amb institucions, empreses o qualsevol altre actor no acadèmic vinculades a coneixement o tecnologia objecte d'anàlisi? - Existeixen demandes recurrents? - Si n'hi ha hagut, alguna conclusió extraïble de les mateixes (problemes, barreres, oportunitats, recursos)? - Consideren que el tipus d'entitats amb les quals ja han col·laborat són també segments prioritaris? Per què?
E. Equip		
Dimensió	Objectius i aspectes clau	Possibles preguntes
1. Experiència en transferència	Identificació de l'experiència en altres casos de transferència no vinculats amb el coneixement actual. Aquesta informació és valuosa tant per conèixer la visió i experiència que l'equip té de les activitats de transferència de coneixement, com per acreditar positivament si el tipus de recerca que realitzen està propera a necessitats concretes d'algun agent específic.	- Quines altres experiències de transferència han tingut? - Com les valoren -positives, negatives,...-? Per què? - Què opines de la transferència de coneixement? Creus que pot suposar un problema per a la recerca que realitzen?
2. Opinió i interessos	Detecció dels interessos i prioritats ex-ante per part de l'equip promotor. És una part essencial, atès que en qualsevol acció serà necessari el compromís de l'equip, per la qual cosa no té sentit incentivar aquelles alternatives en les quals l'equip no se senti raonablement còmode. També serà interessant conèixer les expectatives de l'equip, per contextualitzar-les si fos necessari.	- Quina és per a ells l'opció prioritària de transferència? - Hi ha alguna opció de transferència que ja descartin d'antuvi? Per què? - Quines expectatives tenen sobre aquest procés?
3. Dedicació i disponibilitat de l'equip	El propòsit d'aquesta dimensió consisteix a identificar possibles riscos. Existeixen diverses alternatives de transferència, però algunes d'elles compten amb uns	- Existeixen limitacions relatives a dedicació o disponibilitat de l'equip promotor? Quin tipus de compromís

promotor	requeriments precisos i irrenunciables. Es tracta d'encaixar en la mesura del possible la disponibilitat de temps i interès per part de l'equip promotor amb les diferents alternatives.	estarien disposats a dedicar a aquestes activitats?
4. Necessitats	En aquest cas, aquest és un camp obert que vol obtenir informació de l'equip lligat a les necessitats, mancances o barreres perquè el procés de transferència sigui exitós. D'una banda, es pot obtenir informació que pot posar en qüestió la prioritització d'aquest procés de transferència. Però d'altra banda, també es poden identificar elements que l'equip considera com a barreres que poden ser fàcilment abordables.	- En quines àrees consideres que necessaries més suport perquè aquest procés fos exitós? - Quines són les principals barreres exògenes per concretar la transferència?

ITINERARI DE VALORITZACIÓ

Context

Entenem la valorització del coneixement com un *“procés de creació de valor social i econòmic a partir del coneixement mitjançant la vinculació de diferents àmbits i sectors i mitjançant la transformació de dades, coneixements tècnics i resultats obtinguts gràcies a la recerca en productes, serveis, solucions i polítiques basades en el coneixement que siguin sostenibles i beneficiïn a la societat¹.”*

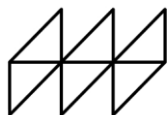
A partir d'aquí, els informes o itineraris de valorització són estudis que s'encarreguen quan un centre acadèmic-científic vol incentivar la transferència de resultats o capacitats generades en el centre. Normalment, per temes de prioritització pressupostària, aquests informes solen encarregar-se per a projectes en els quals s'intueix el seu potencial de transferència, en què fins i tot ja poden tenir alguna experiència en la interacció amb actors no acadèmics, però on es vol tenir una visió àmplia de les possibles opcions per a prioritzar-les.

Objectiu d'un Informe de Valorització

El propòsit d'un informe de valorització consisteix a analitzar el potencial d'un resultat o coneixement per a detectar i prioritzar possibles oportunitats de transferència. Aquest tipus d'estudis solen estar composts en dues etapes. La primera se centra en l'anàlisi del resultat i la segona en l'avaluació de les possibilitats de transferència.

Aquesta classe d'anàlisi, a vegades sense formalitzar en un informe específic, es realitzen de manera natural per les oficines de transferència dels centres. No obstant això, a vegades, per raons diverses, també es contracten externament professionals especialitzats. El nivell de profunditat de l'estudi (bàsicament l'ús de fonts primàries o secundàries) sol estar lligat a la disponibilitat pressupostària. En alguns casos, aquest procés de valorització acaba amb la definició d'un itinerari en què l'empresa contractada pot realitzar alguna de les accions proposades o fer un seguiment a tot el pla.

¹ [RECOMANACIÓ \(UE\) 2022/2415 DEL CONSELL de 2 de desembre de 2022 sobre els principis rectors per a la valorització del coneixement](#)

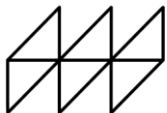

Metodologies a aplicar

En aquest cas, el treball a realitzar es compon de dues etapes:

1. En la **primera etapa** el propòsit consisteix en realitzar una anàlisi preliminar del resultat, coneixement, capacitat o línia de recerca mitjançant la recollida d'informació procedent de l'equip desenvolupador. És en aquesta fase en què s'utilitzarà el qüestionari desenvolupat perquè serveixi com a guia en l'extracció d'informació per a obtenir: una descripció detallada del coneixement, la definició dels seus elements innovadors o diferencials, el seu grau de maduresa i una identificació preliminar de possibles aplicacions.
2. L'objectiu de la **segona fase** consisteix, en base a la informació recollida, detectar possibles oportunitats de transferència, actors més rellevants, tendències rellevants, etc. Per a això s'analitzaran diverses fonts d'informació secundària, prioritàriament bases de dades (publicacions, propietat industrial, sectorials, etc). En aquest cas concret, no s'orientarà en exclusiva a detectar "vetes de mercat", sinó des d'una perspectiva àmplia buscant no únicament oportunitats de "comercialització".

Per a la realització d'aquest treball, seran necessàries 2-3 reunions amb l'equip investigador (o un representant del mateix) lligat al resultat o capacitat objecte del procés de valorització. Com a resultat final d'aquest, es configurarà un informe amb les conclusions i resultats obtinguts.

CED
*Centre d'Estudis
Demogràfics*

PROCEDIMENT P04.1
Gestió de transferència de coneixement

Revisió 4 (1)
14 de març de 2025

